

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-69-04

Druk nr 2765

Warszawa, 6 kwietnia 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Protokołu dodatkowego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r.

Przyjęcie ustawy w trybie pilnym i ratyfikacja Protokołu przed dniem 1 maja br. umożliwi uniknięcie sporów inwestycyjnych między inwestorami amerykańskimi a Rzeczpospolitą Polską

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości

W dniu 12 stycznia 2004 r. w Brukseli został sporządzony Protokół dodatkowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r.

Po zapoznaniu się z powyższą Umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Aleksander Kwaśniewski

PREZES RADY MINISTRÓW

Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Protokołu dodatkowego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu dodatkowego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r., sporządzonego w Brukseli dnia 12 stycznia 2004 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Zgodnie z wymogiem zawartym w art. 307 (drugi akapit) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Traktat o WE), którego stroną stanie się Rzeczpospolita Polska z dniem przystąpienia do UE oraz w art. 6 ust. 10 (drugi akapit) Aktu dotyczącego warunków przystąpienia (Akt)¹⁾ stanowiącego załącznik do Traktatu o przystąpieniu Polski do UE, na

¹⁾ Art. 6 ust. 10 (drugi akapit) posiada następujące brzmienie:

“W zakresie, w jakim umowy między jednym lub większą liczbą nowych Państw Członkowskich z jednej strony a jednym lub większą liczbą państw trzecich, z drugiej strony, nie są zgodne z zobowiązaniami wynikającymi z niniejszego Aktu, nowe Państwo Członkowskie podejmie wszelkie środki w celu wyeliminowania stwierdzonych niezgodności. Jeżeli nowe Państwo Członkowskie napotyka trudności w

Rzeczypospolitej Polskiej ciąży obowiązek usunięcia z umów gospodarczych wszystkich postanowień sprzecznych z prawem Wspólnoty.

Polsko-amerykański traktat o stosunkach handlowych i gospodarczych (Traktat) narusza ustanowione przez prawo Wspólnoty:

- 1) wyłączne kompetencje Wspólnoty w dziedzinie polityki handlowej z przewidzianą przez to prawo możliwością ich rozszerzenia na dziedzinę własności intelektualnej,
- 2) restrykcje dotyczące obrotu kapitałowo-inwestycyjnego Wspólnoty z krajami trzecimi.

Istotne znaczenie posiada ten drugi rodzaj niezgodności. Komisja Europejska żywi bowiem obawę, że Traktat umożliwi inwestorom amerykańskim obejście restrykcji wspólnotowych w dziedzinie obrotu kapitałowo-inwestycyjnego z krajami trzecimi.

W toku konsultacji w gronie ekspertów Komisji Europejskiej, amerykańskich, państw przystępujących i kandydujących do UE oraz obecnych państw członkowskich uzgodniono tzw. polityczne porozumienie – oficjalny tytuł dokumentu brzmi: Porozumienie dotyczące niektórych dwustronnych umów inwestycyjnych ze Stanami Zjednoczonymi (Porozumienie) – tj. dokument zawierający:

- 1) przyjętą przez wszystkie strony (przy czym – co jest naturalne – wiodąca rola w tym względzie przypadła Komisji) interpretację postanowień prawa Wspólnoty odnoszących się do wybranych aspektów obrotu kapitałowo-inwestycyjnego Wspólnoty z państwami trzecimi,
- 2) oparte na interpretacji, o której mowa wyżej, wytyczne techniczne w postaci projektu pożądanej formuły poszczególnych postanowień, których wprowadzenie do Traktatu i podobnych umów jest niezbędne w celu dostosowania tych umów do wymogów prawa Wspólnoty.

Postanowienia protokołu dodatkowego do Traktatu (Protokół) i załączonych do niego 3 listów interpretacyjnych stanowią powielenie powyższych wytycznych. Porozumienie nie ma charakteru umowy międzynarodowej w przeciwieństwie do Protokołu, który stanowi integralną część Traktatu. Niemniej jednak w przypadku rozbieżności interpretacyjnych dotyczących Protokołu i listów wymiennych istnieje możliwość odwołania się do

dostosowaniu umowy zawartej z jednym lub większą liczbą państw trzecich przed przystąpieniem, Państwo to, zgodnie z postanowieniami umowy, wystąpi z niej”.

Porozumienia szerzej omawiającego sprawy ujęte w postanowieniach Protokołu i listach wymiennych. Załączone do powyższego Protokołu 3 listy noszą wyłącznie charakter listów interpretacyjnych zgodnie z art. 31 konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r., nie stanowią więc jego integralnej części, a zatem nie wymagają ratyfikacji.

Do najistotniejszych postanowień Protokołu rozpatrywanego w kontekście interpretacji prawa Wspólnoty zawartej w Porozumieniu należy zaliczyć:

- 1) uzgodnienie mechanizmu pozwalającego na bieżące dostosowywanie Traktatu do nowych wymogów występujących w miarę harmonizacji prawa w UE. Mechanizm ten sprowadza się do podjęcia, jeżeli zajdzie taka potrzeba, konsultacji w gronie ekspertów Komisji rządu amerykańskiego i państw członkowskich UE w celu wypracowania odpowiedniej prawnej formuły dostosowawczej, a następnie transpozycja tej formuły do Traktatu w trybie sporządzenia dodatkowego protokołu lub listu wymiennego do już istniejącego protokołu,
- 2) uznanie przez stronę amerykańską konieczności pełnej transpozycji wymogów prawa Wspólnoty do Traktatu pod rygorem jego wypowiedzenia, a tym samym uznanie pierwszeństwa prawa Wspólnoty przed postanowieniami Traktatu, pod warunkiem poddania tych postanowień procedurom dostosowawczym zgodnie z powyższym mechanizmem,
- 3) uznanie przez stronę wspólnotową, że wszelkie uszczuplenie – w następstwie procesu harmonizacji prawa Wspólnoty – korzyści uzyskiwanych przez inwestorów amerykańskich na mocy dwustronnych umów między Stanami Zjednoczonymi a nowymi państwami członkowskimi UE powinno odbywać się z poszanowaniem norm prawa międzynarodowego odnoszących się do tych umów,
- 4) wyrażenie w powyższym kontekście zgody przez stronę wspólnotową na zasadę nienaruszalności przez 10 lat korzyści uzyskiwanych przez inwestorów amerykańskich z dokonanych przez nich inwestycji, w przypadku gdy te inwestycje naruszają prawo Wspólnoty, ale w okresie ich podejmowania to naruszenie nie miało miejsca.

Na wniosek strony amerykańskiej do Protokołu wprowadzono postanowienie (nie ujęte w Porozumieniu), zmieniające zapis aneksu do Traktatu dla „odzwierciedlenia, iż Stany

Zjednoczone również zastrzegają sobie, zgodnie z Artykułem II ustęp 1 Traktatu, prawo ustanawiania lub utrzymywania ograniczonych wyjątków w nowych sektorach lub dziedzinach” podpadających pod rybołówstwo i subsydia (art. IV, punkt C). Strona polska zgodziła się na wprowadzenie tego postanowienia (działając w ramach narodowych kompetencji przysługujących państwu członkowskim UE), mając na względzie to, że dostosowanie Traktatu w myśl wytycznych zawartych w porozumieniu oznacza dla inwestorów amerykańskich pogorszenie warunków dostępu do rynku kapitałowo-inwestycyjnego Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa członkowskiego Wspólnoty w porównaniu z aktualnym stanem zapewnionym przez Traktat. Pogorszenie to będzie miało miejsce nie tylko w stosunku do warunków, jakie Rzeczpospolita Polska powinna zapewnić inwestorom z UE, ale również w stosunku do warunków, z jakich będą korzystali inwestorzy z europejskich państw trzecich (art. II Protokołu).

Informując o zakończeniu konsultacji z rządem amerykańskim, Komisja z naciskiem podkreśliła, że uzgodniona formuła dostosowania Traktatu i podobnych umów do prawa Wspólnoty nie uwzględnia wszystkich wymogów dostosowawczych, tj. nie eliminuje ryzyka ewentualnego konfliktu między prawem Wspólnoty a już dostosowanym, w wyniku podpisania Protokołu, Traktatem. Źródłem tego ryzyka jest brak transpozycji do Traktatu wymogów art. 59 Traktatu o WE²⁾.

Szczegółowa analiza tego ryzyka jednak dowodzi, że można je podciągnąć wyłącznie pod pojęcie siły wyższej, ponieważ jest niezależne od woli sygnatariuszy Protokołu, a nie bezpośrednim czy też pośrednim następstwem zobowiązań wynikających z postanowień Protokołu. Oddzielając tego rodzaju ryzyko, od skutków związania się Protokołem (o których mowa w § 2 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 79, poz. 891)), rozumianych jako następstwa zamierzone lub oczekiwane, albo nieuniknione, trwale związane z postanowieniami Protokołu, kierowano się następującymi założeniami:

²⁾ Art. 59 Traktatu o WE posiada następujące brzmienie:
“Jeżeli, w wyjątkowych okolicznościach, przepływ kapitału do lub z państw trzecich powoduje lub może spowodować poważne trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z EBC, może podjąć wobec państw trzecich środki ochronne na okres nie przekraczający sześciu miesięcy, o ile środki te są bezwzględnie konieczne”.

- 1) aktualna kondycja finansowo-ekonomiczna Wspólnoty sprowadza ww. ryzyko w najbliższej perspektywie czasowej do kategorii teoretyczno-hipotetycznej,
- 2) w odróżnieniu od skutków zawarcia Protokołu ww. ryzyko jest ściśle ograniczone w czasie, a mianowicie formalnie powinno zniknąć do dnia 1 maja 2004 r. (a więc nie jest to kategoria następstwa trwale związanego z postanowieniami Protokołu), albowiem Stany Zjednoczone jako jedna ze stron Porozumienia (i to najbardziej zainteresowana utrzymaniem w mocy Traktatu):
 - a) uznały konieczność eliminacji – „stosownie do artykułu 307 Traktatu o WE oraz artykułu 6 ust. 10 Aktu” (Porozumienie punkt V pp. A) – niezgodności między Traktatem a Traktatem o WE,
 - b) wyraziły zgodę na prowadzenie konsultacji w celu doprowadzenia do eliminacji powyższej niezgodności w terminie określonym w Akcie, tj. do dnia 1 maja 2004 r., a zatem pośrednio uznały, że zachodzi taka niezgodność odpowiadająca ww. ryzyku (Porozumienie punkt V pp. B, Protokół art. III), a „w razie braku obustronnie zadowalających wyników przewidywanych przyszłych konsultacji” nie zakwestionowały prawa Rzeczypospolitej Polskiej do wypowiedzenia Traktatu (poprzez przyjęcie zastrzeżenia Komisji Europejskiej o możliwości wniesienia sprawy do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w ramach jej uprawnień (wynikających z artykułu 226 Traktatu o WE), co sprawiłoby, że Rzeczpospolita Polska nie miałaby innego wyjścia jak wypowiedzenie Traktatu),
- 3) z drugiej strony ściśle ograniczenie w czasie ww. ryzyka wynika z obowiązków nałożonych na Komisję Europejską przez Traktat o WE, co oznacza, że tolerowanie przez nią niezgodności (a więc i ryzyka), o której mowa wyżej, byłoby równoznaczne z naruszeniem Traktatu o WE, a to z kolei uprawniałoby Rzeczpospolitą Polską do ubiegania się o derogację od nałożonego na nią, jako państwo członkowskie Wspólnoty, wymogu zastosowania ograniczonych w czasie restrykcji w przepływie kapitału wprowadzonych przez Radę UE, których dotyczy to ryzyko, o ile takie restrykcje zostałyby przez Wspólnotę wprowadzone,
- 4) nikła szansa na uniknięcie przez Rzeczpospolitą Polską jako państwa członkowskiego Wspólnoty równoległe występujących trudności, podobnych do tych, które zmusiły Wspólnotę do wprowadzenia restrykcji. W takiej sytuacji Rzeczpospolita Polska

mogłaby samodzielnie wprowadzić podobne restrykcje nie w oparciu o Traktat WE, ale na zasadzie art. VI-3 Umowy o MFW, o ile z bliżej nieokreślonych powodów ww. ryzyko nie zostałyby wyeliminowane przed dniem 1 maja 2004 r.

Ponadto przy rozpatrywaniu kwestii powyższego ryzyka należy uwzględnić następujące dodatkowe aspekty:

- 1) alternatywę modyfikacji Traktatu z akceptacją ww. ryzyka stanowiłoby wypowiedzenie go ze wszystkimi negatywnymi skutkami dla stosunków polsko-amerykańskich, zwłaszcza że Rzeczpospolita Polska byłaby jedynym przyszłym państwem członkowskim UE, które dokonało tego kroku,
- 2) w świetle art. XIV ust. 4 Traktatu, ewentualne podjęcie tego kroku nie daje jednak pewności prawnej, że ww. ryzyko ustanie z datą utraty mocy wiążącej Traktatu. Z drugiej zaś strony występują wątpliwości co do jednoznaczności podstawy prawnej umożliwiającej inwestorom amerykańskim uzyskanie odszkodowania z tytułu poniesionych strat w wyniku wprowadzenia przez Wspólnotę restrykcji (restrykcje te nie naruszałaby bowiem zasady traktowania narodowego). Powyższą niepewność i wątpliwości rodzi brak odpowiednich precedensów w międzynarodowym orzecznictwie arbitrażowym odnoszących się do sytuacji mogącej powstać w wyniku zastosowania art. 59 Traktatu o WE,
- 3) nieporównywalnie inny wymiar polityczny ewentualnego wypowiedzenia Traktatu, o ile konsultacje, o których mowa w punkcie 2 nie przyniosłyby rezultatów uwzględniających wymogi prawa Wspólnoty.

Działaniom na rzecz dostosowania Traktatu do prawa Wspólnoty przyświecał zamiar uniknięcia konieczności wypowiedzenia Traktatu, co zaciążyłoby negatywnie na polsko-amerykańskich stosunkach. Protokół wnosi zmiany w dwustronnych stosunkach traktatowych, dostosowując te stosunki do stanu prawnego określonego przez Traktat o przystąpieniu.

Rozpatrując dostosowanie Traktatu w płaszczyźnie skutków dla Rzeczypospolitej Polskiej, należałoby zaliczyć do nich:

- 1) wyeliminowanie potencjalnego konfliktu między UE a Stanami Zjednoczonymi w sferze obrotu kapitałowo-inwestycyjnego, angażującego również Rzeczpospolitą

Polską jako państwo członkowskie UE. Należy przy tym mieć na uwadze, że dostosowanie nie tylko określa status prawny inwestycji amerykańskich w Rzeczypospolitej Polskiej, ale również pośrednio ich status w całej UE (normy prawa Wspólnoty obowiązują w jednakowym stopniu wszystkie państwa członkowskie, co wyklucza różnicowanie tego statusu),

- 2) biorąc powyższe pod uwagę, dostosowanie Traktatu odpowiada interesom narodowym Rzeczypospolitej Polskiej, wnosi bowiem pozytywny wkład do szeroko rozumianych stosunków polsko-amerykańskich, jednocześnie promując Rzeczpospolitą Polską jako kraj o przyjaznym klimacie dla inwestycji zagranicznych,

Innych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i politycznych, o których mowa w § 2 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o umowach międzynarodowych, dostosowanie nie spowoduje, mimo, że Protokół sankcjonuje pewne restrykcje w obrocie kapitałowo-inwestycyjnym z państwami trzecimi ustanowione przez prawo Wspólnoty, należy mieć na uwadze stale wzrastający w miarę harmonizacji prawa państw członkowskich, i tak już wysoki, poziom liberalizacji tego obrotu.

Protokół dotyczy podmiotów prawa krajowego, w których udziały mają inwestorzy amerykańscy, względnie podejmujących inwestycje z udziałem inwestorów amerykańskich w Rzeczypospolitej Polskiej, w takim zakresie, w jakim prawo Wspólnoty ustala ograniczenia w wymienionych w Protokole sektorach w obrocie kapitałowo-inwestycyjnym z państwami trzecimi.

Z zakresem przedmiotowym Protokołu pozostają w związku następujące ustawy:

- 1) ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 114, poz. 1193, Nr 67, poz. 679, Nr 49, poz. 509 i Nr 102, poz. 1115, z 2002 r. Nr 147, poz. 1643, Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112 oraz z 2003 r. Nr 86, poz. 789 i Nr 128 poz. 1176),
- 2) ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151),
- 3) ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o zmianie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw, ustawy o narodowych

funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 63, poz. 637),

- 4) ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126 poz. 1069),
- 5) ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178),
- 6) ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112),
- 7) ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754, z 1998 r. Nr 141, poz. 945, Nr 107, poz. 669 i Nr 88, poz. 554, z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 702, Nr 60, poz. 703 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 110, poz. 1189, Nr 114, poz. 1191, Nr 122, poz. 1315, Nr 103, poz. 1099 i Nr 116, poz. 1216, Nr 123, poz. 1351 oraz z 2002 r. Nr 154, poz. 1799, Nr 154, poz. 1800 i Nr 25, poz. 253),
- 8) ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561, z 1997 r. Nr 156, poz. 775, Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 137, poz. 926, z 1999 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 40, poz. 400, z 2000 r. Nr 15, poz. 180, Nr 31, poz. 383, Nr 26, poz. 306, Nr 60, poz. 703 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 101, poz. 1178, Nr 122, poz. 1315, Nr 63, poz. 637, Nr 72, poz. 745, Nr 76, poz. 807 i Nr 122, poz. 1320 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 113, poz. 984, Nr 169, poz. 1387),
- 9) ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 1993 r. Nr 7, poz. 34, z 1995 r. Nr 66, poz. 335 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1999 r. Nr 90, poz. 999),
- 10) ustawa z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 650, Nr 145, poz. 946, Nr 155, poz. 1014 i Nr 160, poz. 1061, z 2000 r. Nr 9, poz. 117, Nr 70, poz. 816 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 84, poz. 908, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 84, poz. 774),
- 11) ustawa z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1997 r. Nr 30, poz.

164 i Nr 47, poz. 298, z 1999 r. Nr 30, poz. 164, z 2001 r. Nr 122, poz. 1319 oraz z 2003 r. Nr 240, poz. 2055),

12) ustawa z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82, z 1996 r. Nr 52, poz. 235, Nr 106, poz. 496 i Nr 118, poz. 561 oraz z 1997 r. Nr 98, poz. 603 i Nr 141, poz. 943).

Wykonanie postanowień Protokołu nie wiąże się z koniecznością przyjęcia dodatkowych środków prawnych ponad te, do których Rzeczpospolita Polska zobowiązała się w Traktacie o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do UE.

Rzeczpospolita Polska związała się Traktatem, do którego odnosi się Protokół, w trybie ratyfikacji za uprzednią zgodą w ustawie. Biorąc powyższe pod uwagę zachodzi konieczność związania Rzeczypospolitej Polskiej Protokołem w takim samym trybie.

PROTOKÓŁ DODATKOWY

między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r.

Przedstawiciele Rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Stanów Zjednoczonych Ameryki,

Pragnąc zwiększyć skuteczność Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki podpisanego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku (zwanego dalej "Traktatem") wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi,

Mając na względzie zachowanie przez Rzeczpospolitą Polską i Stany Zjednoczone Ameryki zgodności między zobowiązaniami Rzeczypospolitej Polskiej przyjętymi w Traktacie i jej zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa w Unii Europejskiej,

Uznając potrzebę podjęcia przez Rzeczpospolitą Polską, odpowiednio zgodnie z Artykułem 307 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i Artykułem 6 ustęp 10 Aktu o warunkach przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiednich kroków dla usunięcia niezgodności między Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską i pozostałymi

umowami międzynarodowymi, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, włączając do nich Traktat,

Zgadając się, iż dla uniknięcia tych niezgodności niezbędne jest wniesienie pewnych zmian do Traktatu,

Powzięli decyzję zawarcia dodatkowego protokołu do niego i uzgodnili co następuje:

Artykuł I

Artykuł II ustęp 4 Traktatu nie stanowi ograniczenia w ustanawianiu przez Rzeczpospolitą Polską wymogów działalności, o ile zajdzie konieczność wypełnienia przez nią zobowiązań wynikających ze środków przyjętych przez Unię Europejską:

- (a) w sektorze rolnym - odnoszących się do produkcji, przetwórstwa i handlu produktami rolnymi i rolnymi przetworzonymi, polegających na ustanowieniu kwot lub wymogu zakupu, lub stosowania wyprodukowanych w Unii Europejskiej towarów, lub świadczonych w niej usług, lub też dotyczących określonego poziomu czy udziału procentowego komponentu pochodzącego z Unii Europejskiej w produkowanych towarach lub świadczonych usługach lub
- (b) W sektorze audio-wizualnym – odnoszących się do produkcji, dystrybucji i korzystania z produktów audio-wizualnych, polegających na ustanawianiu kwot lub wymogu zakupu, lub stosowania towarów wyprodukowanych w państwach należących do Rady Europy lub świadczonych w nich usług, lub dotyczących określonego poziomu czy procentowego udziału komponentu pochodzącego z państw należących do Rady Europy w produkowanych towarach lub świadczonych usługach.

Artykuł II

Strony uznają, iż ustanowione przez Artykuł XII, ustęp 2 literę (a) Traktatu wyjątki odnoszące się do unii celnej lub strefy wolnego handlu mają zastosowanie do wszystkich zobowiązań Strony wynikających z uczestnictwa w porozumieniu dotyczącym integracji gospodarczej, które ustanawia strefę wolnego handlu lub unię celną (np. Unia Europejska), włączając w to zobowiązania wobec obywateli lub spółek któregośkolwiek z państw trzecich.

Artykuł III

W artykule X Traktatu ustęp 1 otrzymuje następujące brzmienie:

“Strony zgadzają się na przeprowadzenie niezwłocznych konsultacji, na żądanie którejkolwiek z nich, w celu rozstrzygnięcia jakichkolwiek sporów związanych z niniejszym Traktatem lub przedyskutowania każdej sprawy odnoszącej się do interpretacji lub stosowania niniejszego Traktatu. Ponadto Strony zgadzają się na przeprowadzenie niezwłocznych konsultacji, ilekroć jedna z nich uzna za konieczne

podjęcie kroków niezbędnych dla zapewnienia zgodności niniejszego Traktatu z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską”.

Artykuł IV

A. W Aneksie do Traktatu ustępy 5-7 otrzymują następujące brzmienie:

“5. Zgodnie z Artykułem II ustęp 1 i gdy jest to konieczne do wypełnienia przez nią zobowiązań wynikających ze środków przyjętych przez Unię Europejską, Rzeczpospolita Polska zastrzega sobie prawo ustanowienia lub utrzymania wyjątków od traktowania narodowego w niżej wymienionych sektorach lub dziedzinach:

Rolnictwo,
Sektor audio-wizualny
Papiery wartościowe, usługi inwestycyjne i pozostałe usługi finansowe,
Rybołówstwo,
Węglowodory,
Subsydia,
Transport (przewoźnicy powietrzni),
Transport (śródlądowe szlaki wodne),
Transport (morski).

6. Zgodnie z Artykułem II ustęp 1 i gdy jest to konieczne do wypełnienia przez nią zobowiązań wynikających ze środków przyjętych przez Unię Europejską, Rzeczpospolita Polska zastrzega sobie prawo ustanowienia lub utrzymania wyjątków od najbardziej uprzywilejowanego traktowania w niżej wymienionych sektorach lub dziedzinach:

Rolnictwo,
Sektor audio-wizualny,
Węglowodory.

7. Żaden z wyjątków wprowadzonych przez Rzeczpospolitą Polską w wykonaniu wyżej wymienionego ustępu 5 lub 6 (to jest poprzez przyjęcie przez Rzeczpospolitą Polską ustawy lub rozporządzenia lub wprowadzenia jakiegokolwiek środka stosowanego bezpośrednio w Unii Europejskiej) nie ma zastosowania przez okres ustalony poniżej, w punkcie (a), do inwestycji obywateli lub spółek Stanów Zjednoczonych, istniejących w odnośnym sektorze w dniu wprowadzenia w życie takiej zmiany lub w dniu opublikowania propozycji ustanowienia odnośnego środka przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym WE. Data późniejsza spośród powyższych dat wyznacza początek tego okresu.

(a) Okres, o którym mowa wyżej, wynosi dziesięć lat od daty wejścia w życie w Rzeczypospolitej Polskiej przyjętej przez nią ustawy lub rozporządzenia lub środka stosowanego bezpośrednio w Unii Europejskiej, lub dwadzieścia lat od daty wejścia w życie Traktatu. Data późniejsza spośród powyższych dat wyznacza początek tego okresu.

(b) Jednakże w żadnym przypadku wyjątek wprowadzony w wykonaniu wyżej wymienionego ustępu 4 lub 5 nie może być zastosowany do istniejącej inwestycji zdefiniowanej w niniejszym ustępie w zakresie w jakim wprowadza on wymóg całkowitej lub częściowej likwidacji takiej istniejącej inwestycji.

B. Dotychczasowe ustępy 5-7 aneksu do traktatu stają się ustępami 8-10.

C. Ustęp 1 aneksu do traktatu będzie zmieniony w celu odzwierciedlenia, iż Stany Zjednoczone również zastrzegają sobie, zgodnie z Artykułem II ustęp 1 Traktatu, prawo ustanawiania lub utrzymywania ograniczonych wyjątków w nowych sektorach lub dziedzinach wymienionych poniżej:

Rybołówstwo,
Subsydia.

Artykuł V

Niniejszy protokół dodatkowy stanowi integralną część traktatu i podlega ratyfikacji.

Artykuł VI

Niniejszy protokół dodatkowy wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i pozostanie w mocy tak długo, jak długo będzie obowiązywał traktat.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego odpowiednio upoważnieni przez ich odpowiednie rządy, podpisali niniejszy protokół dodatkowy.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Brukseli 2004 roku w językach polskim i angielskim, przy czym obydwa teksty są jednakowo autentyczne.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu
Stanów Zjednoczonych Ameryki

Warszawa, 12 stycznia 2004 r.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt odnieść się do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Rzeczpospolitą Polską wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi podpisanymi w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku ("Traktat") oraz do ostatnio przeprowadzonych rozmów między przedstawicielami naszych Rządów w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż zakaz stosowania wymogów działalności ustanowiony przez Artykuł II ustęp 4 Traktatu nie odnosi się do warunków umożliwiających uzyskanie lub stałe uzyskiwanie jakiegokolwiek korzyści wynikającej z przeprowadzonej organizacji rynku produktów rolnych i jej stabilizacyjnego oddziaływania na rynek.

Będę wdzięczny za pisemne potwierdzenie przez Waszą Ekszelencję, iż to stanowisko podziela Pana Rząd.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy mego najwyższego szacunku

Z poważaniem,

Christopher R. Hill

Jego Ekszelencja

Prof. Jerzy Hausner,

Wicepremier i Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,
Rzeczypospolitej Polskiej,

Warszawa.

Warszawa, 12 stycznia 2004 r.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt odnieść się do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Rzeczpospolitą Polską wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi podpisanymi w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku ("Traktat") oraz do ostatnio przeprowadzonych rozmów między przedstawicielami naszych Rządów w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Ponadto mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż Artykuł XII ustęp 3 Traktatu zapewnia każdej Stronie prawo do ustanawiania środków, jakie uzna ona za niezbędne dla ochrony jej podstawowych interesów w zakresie bezpieczeństwa. Dodatkowo mam zaszczyt potwierdzić porozumienie między Stronami, iż w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej te interesy mogą obejmować interesy wynikające z jej członkostwa w Unii Europejskiej.

Będę wdzięczny za pisemne potwierdzenie przez Waszą Ekszelencję, iż to stanowisko podziela Pana Rząd.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy mego najwyższego szacunku.

Z poważaniem,

Christopher R. Hill

Jego Ekszelencja
Prof. Jerzy Hausner,
Wicepremier i Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,
Rzeczypospolitej Polskiej,
Warszawa.

Warszawa, 12 stycznia 2004 r.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt odnieść się do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Rzeczpospolitą Polską wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi podpisanymi w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku ("Traktat") oraz do ostatnio przeprowadzonych rozmów między przedstawicielami naszych Rządów w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Ponadto mam zaszczyt powołać się na Artykuł III Protokołu dodatkowego do Traktatu podpisanego w Brukseli dnia 12 stycznia 2004 r., zmieniającego Artykuł X ustęp 1 Traktatu poprzez dodanie następującego zdania: "Ponadto Strony, mając na względzie zapewnienie zgodności, zgadzają się na przeprowadzenie niezwłocznych konsultacji, ilekroć jedna z nich uzna za konieczne podjęcie kroków dla zapewnienia zgodności niniejszego Traktatu z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską".

Ponadto mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż trybowi rozstrzygania sporów, ustalonemu w Artykule X ustępy od 2 do 5 Traktatu, nie zostanie poddany jakiegokolwiek spór między Stronami dotyczący interpretacji lub zastosowania Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Będę wdzięczny za pisemne potwierdzenie przez Waszą Ekscelencję, iż to stanowisko podziela Pana Rząd.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, ponowienie zapewnienia o moim najwyższym szacunku.

Z poważaniem,

Christopher R. Hill

Jego Ekscelencja

Prof. Jerzy Hausner,

Wicepremier i Minister Gospodarki, Inicjatywy i Polityki Społecznej,

Rzeczypospolitej Polskiej,

Warszawa.

MINISTERSTWO
GOSPODARKI, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
PODSEKRETARZ STANU
Mirosław F. Zieliński

Warszawa, dnia 12 stycznia 2004 r.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt nawiązać do Pana listu z dnia dzisiejszego, następującej treści:

“Mam zaszczyt odnieść się do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Rzeczpospolitą Polską wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi podpisanymi w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku (“Traktat”) oraz do ostatnio przeprowadzonych rozmów między przedstawicielami naszych Rządów w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż zakaz stosowania wymogów działalności ustanowiony przez Artykuł II ustęp 4 Traktatu nie odnosi się do warunków umożliwiających uzyskanie lub stałe uzyskiwanie jakiegokolwiek korzyści wynikającej z przeprowadzonej organizacji rynku produktów rolnych i jej stabilizacyjnego oddziaływania na rynek.

Będę wdzięczny za pisemne potwierdzenie przez Waszą Ekszelencję, iż to stanowisko podziela Pana Rząd”.

W związku z powyższym mam zaszczyt potwierdzić, iż to stanowisko podziela mój Rząd.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, ponownie zapewnienia o moim najwyższym szacunku.

Jego Ekszelencja
Pan
Christopher R. HILL
Ambasador Stanów Zjednoczonych Ameryki
w Warszawie

MINISTERSTWO
GOSPODARKI, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
PODSEKRETARZ STANU
Mirosław F. Zieliński

Warszawa, dnia 12 stycznia 2004 r.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt nawiązać do Pana listu z dnia dzisiejszego, następującej treści:

“Mam zaszczyt odnieść się do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Rzeczpospolitą Polską wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi podpisanymi w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku (“Traktat”) oraz do ostatnio przeprowadzonych rozmów między przedstawicielami naszych Rządów w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Ponadto mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż Artykuł XII ustęp 3 Traktatu zapewnia każdej Stronie prawo do ustanawiania środków, jakie uzna ona za niezbędne dla ochrony jej podstawowych interesów w zakresie bezpieczeństwa. Dodatkowo mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej te interesy mogą obejmować interesy wynikające z jej członkostwa w Unii Europejskiej.

Będę wdzięczny za pisemne potwierdzenie przez Waszą Ekszelencję, iż te stanowiska podziela Pana Rząd”.

W związku z powyższym mam zaszczyt potwierdzić iż te stanowiska podziela mój Rząd.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, ponownie zapewnienia o mim najwyższym szacunku.

Jego Ekszelencja
Pan
Christopher R. HILL
Ambasador Stanów Zjednoczonych Ameryki
w Warszawie

MINISTERSTWO
GOSPODARKI, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
PODSEKRETARZ STANU
Miroslaw F. Zieliński

Warszawa, dnia 12 stycznia 2004 r.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt nawiązać do Pana listu z dnia dzisiejszego, następującej treści:

“Mam zaszczyt odnieść się do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Rzeczpospolitą Polską wraz z protokołem i czterema listami wymiennymi podpisanymi w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 roku (“Traktat”) oraz do ostatnio przeprowadzonych rozmów między przedstawicielami naszych Rządów w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Ponadto mam zaszczyt powołać się na Artykuł III Protokołu dodatkowego do Traktatu podpisanego w Brukseli dnia 12 stycznia 2004 r., zmieniającego Artykuł X ustęp 1 Traktatu poprzez dodanie następującego zdania: “Ponadto Strony zgadzają się na przeprowadzenie niezwłocznych konsultacji, ilekroć jedna Strona uzna za konieczne podjęcie kroków niezbędnych dla zapewnienia zgodności niniejszego Traktatu z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską”.

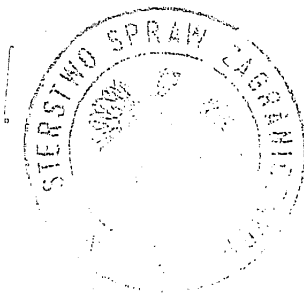
Ponadto mam zaszczyt potwierdzić stanowisko Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, iż trybowi rozstrzygania sporów, ustalonymu w Artykule X ustępy od 2 do 5 Traktatu, nie zostanie poddany jakiegokolwiek spór między Stronami dotyczący interpretacji lub zastosowania Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Będę wdzięczny za pisemne potwierdzenie przez Waszą Ekszelencję, iż to stanowisko podziela Pana Rząd”.

W związku z powyższym mam zaszczyt potwierdzić, iż to stanowisko podziela mój Rząd.

Proszę przyjąć, Ekscelencjo, ponowienie zapewnienia o moim najwyższym szacunku.

Jego Ekscelencja
Pan
Christopher R. HILL
Ambasador Stanów Zjednoczonych Ameryki
w Warszawie

ADDITIONAL PROTOCOL

between

the Republic of Poland and the United States of America
to the Treaty between the Republic of Poland and the United States of America concerning
Business and Economic Relations done at Washington on 21 March 1990

Representatives of the Governments of the Republic of Poland and the United States of America;

Desiring to make more effective the Treaty between the Republic of Poland and the United States of America Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (hereinafter "the Treaty");

Have discussed the intentions of the Republic of Poland and the United States of America regarding the compatibility between the Republic of Poland's obligations under the Treaty and its obligations that arise from membership in the European Union;

Have acknowledged that the Republic of Poland, pursuant to Article 307 of the Treaty Establishing the European Community and Article 6.10 of the Republic of Poland's Act of Accession, as applicable, must take all appropriate steps to eliminate incompatibilities between the Treaty Establishing the European Community and its other international agreements, including the Treaty;

Have concluded, as a result, that certain amendments to the Treaty are necessary in order to avoid such incompatibilities;

Have decided to conclude an Additional Protocol thereto; and
Have agreed upon the following articles:

Article I

As necessary for the Republic of Poland to meet its obligations pursuant to measures adopted by the European Union, Article II, paragraph 4, of the Treaty shall not limit the ability of the Republic of Poland to impose performance requirements:

(a) in the agricultural sector that relate to the production, processing and trade of agricultural and processed agricultural products, that implement quotas, or that require the purchase or use of goods produced or services provided in the European Union or, with respect to goods produced or services provided, a particular level or percentage of content from a source in the European Union; or

(b) in the audio-visual sector that relate to the production, distribution and exploitation of audio-visual works, that implement quotas, or that require the purchase or use of goods

produced or services provided in countries of the Council of Europe or, with respect to goods produced or services provided, a particular level or percentage of content from a source in countries of the Council of Europe.

Article II

The Parties acknowledge that the terms of the customs union or free trade area exception found at Article XII, paragraph 2(a), of the Treaty shall apply to all obligations of a Party by virtue of its membership in an economic integration agreement that includes a free trade area or customs union (e.g., the European Union), including obligations owed to nationals or companies of any third country.

Article III

Article X, paragraph 1, of the Treaty shall be amended by deleting the text of the existing paragraph in its entirety and substituting the following paragraph:

"The Parties agree to consult promptly, on the request of either, to resolve any disputes in connection with this Treaty, or to discuss any matter relating to the interpretation or application of this Treaty. The Parties also agree to consult promptly whenever a Party believes that steps are necessary to assure compatibility between this Treaty and the Treaty Establishing the European Community with a view to assuring compatibility."

Article IV

A. The Annex to the Treaty shall be amended by adding, after paragraph 4, the following additional paragraphs:

"5. Consistent with Article II, paragraph 1, and as necessary to meet its obligations pursuant to measures adopted by the European Union, the Republic of Poland reserves the right to make or maintain exceptions to national treatment in the sectors or matters it has indicated below:

- Agriculture
- Audio-visual
- Securities, Investment Services and other Financial Services
- Fisheries
- Hydrocarbons
- Subsidies
- Transport (Air Carriers)
- Transport (Inland Waterways)
- Transport (Maritime)

6. Consistent with Article II, paragraph 1, and as necessary to meet its obligations pursuant to measures adopted by the European Union, the Republic of Poland reserves the right to

make or maintain exceptions to most-favored-nation treatment in the sectors or matters it has indicated below:

Agriculture
Audio-visual
Hydrocarbons

7. Any exception by the Republic of Poland exercised pursuant to paragraphs 5 or 6 above (*i.e.*, through any law or regulation adopted by, or any European Union measure directly applicable within, the Republic of Poland) shall not apply, for the time period set forth below in subparagraph (a), to investments of nationals or companies of the United States that are existing in the relevant sector on the date this amendment takes effect or on the date the European Commission publishes its proposal to enact the relevant measure in its Official Journal, whichever date is later.

(a) The time period referred to in this paragraph shall be ten years from the date the relevant law or regulation adopted by, or European Union measure directly applicable within, the Republic of Poland takes effect, or twenty years from the date of entry into force of the Treaty, whichever date is later.

(b) In no case, however, may an exception exercised pursuant to paragraphs 4 or 5 above apply to an existing investment, as defined in this paragraph, to the extent that it would require divestment, in whole or in part, of such an existing investment."

B. Paragraphs 5, 6 and 7 of the Annex to the Treaty shall be renumbered as paragraphs 8, 9 and 10.

C. Paragraph 1 of the Annex to the Treaty shall be amended to reflect that, consistent with Article II paragraph 1, the United States also reserves the right to make or maintain limited exceptions in the new sectors or matters it has indicated below:

Fisheries
Subsidies

Article V

This Additional Protocol, which shall form an integral part of the Treaty, shall be subject to ratification.

Article VI

This Additional Protocol shall enter into force upon the exchange of instruments of ratification, and shall remain in force so long as the Treaty shall remain in force.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized by their respective Governments, have signed this Additional Protocol.

DONE in duplicate at Brussels on the day of 12.01.2004 in the Polish and English languages, both texts being equally authentic.

FOR THE
REPUBLIC OF POLAND

Marko Gule

FOR THE
UNITED STATES OF AMERICA:

James J. For

Embassy of the United States of America

Warsaw, Poland

January 12, 2004

The Ambassador

Excellency,

I have the honor to refer to the Treaty Between the United States of America and the Republic of Poland Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (the "Treaty"), and to recent discussions between representatives of our Governments concerning the Republic of Poland's accession to the European Union.

I have the honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that the prohibition on performance requirements set forth in Article II, paragraph 4, of the Treaty does not extend to conditions for the receipt or continued receipt of an advantage, such as any advantage resulting from the establishment of a market organization for agricultural products and its market stabilizing effects.

I would be grateful if Your Excellency would confirm, by an affirmative Letter in response, that this understanding is shared by your Government.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

Sincerely,

Christopher R. Hill

His Excellency
Prof. Jerzy Hausner,
Deputy Prime Minister and Minister of Economy, Labor and Social Policy,
Republic of Poland,
Warsaw.

The Ambassador

Embassy of the United States of America

Warsaw, Poland

January 12, 2004

Excellency,

I have the honor to refer to the Treaty Between the United States of America and the Republic of Poland Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (the "Treaty"), and to recent discussions between representatives of our Governments concerning the Republic of Poland's accession to the European Union.

I have the further honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that Article XII, paragraph 3, of the Treaty reserves the right of each Party to take measures that it considers necessary for the protection of its own essential security interests. I have the further honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that, in the case of Republic of Poland, these interests may include interests deriving from its membership in the European Union.

I would be grateful if Your Excellency would confirm, by an affirmative Letter in response, that these understandings are shared by your Government.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

Sincerely,

Christopher R. Hill

His Excellency
Prof. Jerzy Hausner,
Deputy Prime Minister and Minister of Economy, Labor and Social Policy
Republic of Poland,
Warsaw.

Embassy of the United States of America

Warsaw, Poland

January 12, 2004

The Ambassador

Excellency,

I have the honor to refer to the Treaty Between the United States of America and the Republic of Poland Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (the "Treaty"), and to recent discussions between representatives of our Governments concerning the Republic of Poland's accession to the European Union.

I have further honor to refer to Article III of the Additional Protocol to the Treaty, signed at Brussels on January 12, 2004, which amends Article X, paragraph 1, of the Treaty by adding the following sentence: "The Parties also agree to consult promptly whenever a Party believes that steps are necessary to assure compatibility between this Treaty and the Treaty Establishing the European Community with a view to assuring compatibility."

I have the further honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that the dispute settlement mechanism provided for under Article X, paragraphs 2 through 5, of the Treaty shall not be available to resolve any dispute between the Parties concerning the interpretation or application of the Treaty Establishing the European Community.

I would be grateful if Your Excellency would confirm, by an affirmative Letter in response, that this understanding is shared by your Government.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

Sincerely,

Christopher R. Hill

His Excellency

Prof. Jerzy Hausner,

Deputy Prime Minister and Minister of Economy, Labor and Social Policy,

Republic of Poland,

Warsaw.

Ministry of Economy, Labor and
Social Policy
Undersecretary of State
Mirosław F. Zieliński

Warsaw, January 12, 2004

Excellency,

I have the honor to refer to your note of today's date, which reads as follows:

"I have the honor to refer to the Treaty Between the United States of America and the Republic of Poland Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (the "Treaty"), and to recent discussions between representatives of our Governments concerning the Republic of Poland's accession to the European Union.

I have further honor to refer to Article III of the Additional Protocol to the Treaty, signed at Brussels on January 12, 2004 which amends Article X, paragraph 1, of the Treaty by adding the following sentence: "The Parties also agree to consult promptly whenever a Party believes that steps are necessary to assure compatibility between this Treaty and the Treaty Establishing the European Community with a view to assuring compatibility."

I have the further honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that the dispute settlement mechanism provided for under Article X, paragraph 2 through 5, of the Treaty shall not be available to resolve any dispute between the Parties concerning the interpretation or application of the Treaty Establishing the European Community.

I would be grateful if Your Excellency would confirm, by an affirmative Note in response, that this understanding is shared by your Government".

I have the further honor to confirm that this understanding is shared by my Government.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

His Excellency
Mr. Christopher R. HILL
Ambassador of the United States of America
in Warsaw

Ministry of Economy, Labour and
Social Policy
Undersecretary of State
Miroslaw F. Zieliński

Warsaw, January 12, 2004

Excellency,

I have the honor to refer to your note of today's date, which reads as follows:

"I have the honor to refer to the Treaty Between the United States of America and the Republic of Poland Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (the "Treaty"), and to recent discussions between representatives of our Governments concerning the Republic of Poland's accession to the European Union.

I have the honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that the prohibition on performance requirements set forth in Article II, paragraph 4, of the Treaty does not extend to conditions for the receipt or continued receipt of an advantage, such as any advantage resulting from the establishment of a market organization for agricultural products and its market stabilizing effects.

I would be grateful if Your Excellency would confirm, by an affirmative Note in response, that this understanding is shared by your Government."

I have the further honor to confirm that this understanding is shared by my Government.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

His Excellency
Mr. Christopher R. HILL
Ambassador of the United States of America
in Warsaw

Ministry of Economy, Labour and
Social Policy
Undersecretary of State
Miroslaw F. Zieliński

Warsaw, January 12, 2004

Excellency,

I have the honor to refer to your note of today's date, which reads as follows:

"I have the honor to refer to the Treaty Between the United States of America and the Republic of Poland Concerning Business and Economic Relations with Protocol and Four Related Exchanges of Letters, signed at Washington on March 21, 1990 (the "Treaty"), and to recent discussions between representatives of our Governments concerning the Republic of Poland's accession to the European Union.

I have the further honor to confirm the understanding of the Government of the United States of America that Article XII, paragraph 3, of the Treaty reserves the right of each Party to take measures that it considers necessary for the protection of its own essential security interests. I have the further honor to confirm the Parties' understanding that, in the case of Republic of Poland, these interests may include interests deriving from its membership in the European Union.

I would be grateful if Your Excellency would confirm, by an affirmative Note in response, that this understanding is shared by your Government."

I have the further honor to confirm that this understanding is shared by my Government.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

His Excellency
Mr. Christopher R. HILL
Ambassador of the United States of America
in Warsaw

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH/1262 /2004/ DPE-agg

Warszawa, 1.09. 2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów:

- 1) uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Protokołu dodatkowego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r., sporządzonego w Brukseli dnia 12 stycznia 2004 r. do ratyfikacji,
- 2) ustawy o ratyfikacji Protokołu dodatkowego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r.,

z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

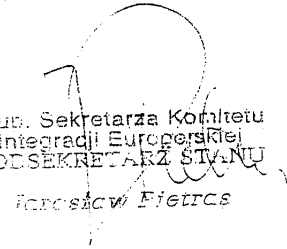
W związku z przedłożonymi projektami uchwały Rady Ministrów oraz ustawy o ratyfikacji Protokołu dodatkowego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r. (pismo nr RM-10-69-04, RM-111-73-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Zgodnie z postanowieniami art. 6 ust. 10 Aktu o przystąpieniu Polski i innych państw do Unii Europejskiej, integralnej części Traktatu Akcesyjnego, podpisanego 16 kwietnia 2003 r. w Atenach, państwa przystępujące do Unii Europejskiej zobowiązane są odstąpić od wszelkich umów o wolnym handlu – ze skutkiem od dnia przystąpienia (art. 6 ust. 10 zdanie 1), a także podjąć wszelkie właściwe środki w celu wyeliminowania niezgodności między zobowiązaniami wynikającymi z istniejących umów międzynarodowych z państwami trzecimi a zobowiązaniami przewidzianymi w Akcie o przystąpieniu (art. 6 ust. 10 zdanie 2).

- II. Ratyfikacja Protokołu dodatkowego jest niezbędnym elementem realizacji powyższych zasad przewidzianych w Traktacie akcesyjnym, będącym konsekwencją zasady prawa wspólnotowego, zgodnie z którą kompetencję wyłączną w zakresie kształtowania polityki handlowej i stosunków gospodarczych posiada Wspólnota Europejska (Tytuł IX art. 131-134 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską). Zgodnie z art. 133 TWE, wspólna polityka handlowa opiera się na jednolitych zasadach, zwłaszcza w odniesieniu do zmian stawek celnych, zawierania umów celnych i handlowych, ujednoczenia działań liberalizacyjnych, polityki eksportowej i środków chroniących handel, podejmowanych w przypadku dumpingu i subwencji. Art. 133 jest zatem podstawą do stwierdzenia, że – po pierwsze – kształtowanie wspólnej polityki handlowej objęte jest wyłączną kompetencją Wspólnoty, a po drugie – katalog środków jej kształtowania jest zamknięty.
- Wyłączność Wspólnoty na podejmowanie działań w zakresie polityki handlowej została potwierdzona i dookreślona w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (m.in. opinia 1/75, opinia 1/78, opinia 1/94, sprawa 41/76 Donckerwolcke, sprawa C-70/94 Fritz Werne, sprawa C-124/95 Queen v. H.M. Treasury). Istota wyłączności kompetencji w dziedzinie kształtowania polityki handlowej polega na niemożności równoległego wykonywania kompetencji przez Wspólnotę i państwa członkowskie w tym zakresie, a jeżeli chodzi o zawieranie umów międzynarodowych, to w razie stwierdzenia, że dana umowa stanowi instrument wspólnej polityki handlowej, kompetencję do jej zawarcia – w świetle prawa europejskiego – ma wyłącznie Wspólnota.
- III. Biorąc pod uwagę fakt, iż państwo członkowskie nie ma kompetencji do działania na forum międzynarodowym w dziedzinie objętej wspólną polityką handlową należy rozważyć, jaki skutek przewidziany jest we wspólnotowym *acquis* odnośnie ważności tych działań, które zostały podjęte przez państwo przed jego przystąpieniem do Wspólnoty. Zgodnie z art. 307 TWE, postanowienia Traktatu nie naruszają praw i obowiązków państw przystępujących do Wspólnoty, wynikających z umów zawartych przed akcesją, jednakże w przypadku, gdy postanowienia tych umów są nie do pogodzenia z postanowieniami TWE, na państwie przystępującym ciąży obowiązek usunięcia niezgodności.
- IV. Dodatkowo należy zauważyć, iż Polska w momencie akcesji do Unii Europejskiej zostanie automatycznie związana umowami międzynarodowymi, których wyłączną stroną, obok podmiotów trzecich, jest Wspólnota. Polska będzie bowiem państwem członkowskim Wspólnoty Europejskiej i poprzez swoje członkostwo zostanie związana umowami zawartymi przez Wspólnotę, czego podstawą jest art. 300 TWE. Nie będzie zatem konieczności podejmowania przez Polskę procedur, aby stać się stroną tego rodzaju umów międzynarodowych.
- V. Dokonując analizy Protokołu dodatkowego wraz z załączonymi do niego dokumentami należy zauważyć, iż powstał on w wyniku bezpośrednich, trwających ponad rok rozmów pomiędzy ekspertami Komisji Europejskiej i rządu amerykańskiego, z udziałem ekspertów obecnych i przyszłych państw członkowskich. W rezultacie przeprowadzonych konsultacji uzgodniono tzw. polityczne porozumienie – Porozumienie dotyczące niektórych dwustronnych umów inwestycyjnych ze Stanami Zjednoczonymi, zawierające przyjętą przez wszystkie strony interpretację prawa Wspólnoty, odnoszącą się do wybranych aspektów obrotu kapitałowo-inwestycyjnego Wspólnoty z państwami trzecimi oraz oparte na ww. interpretacji wytyczne techniczne w postaci projektu poszczególnych postanowień, których wprowadzenie do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych i podobnych umów jest niezbędne w celu dostosowania tych umów do wymogów prawa wspólnotowego.

- VI. Do najistotniejszych postanowień Protokołu należy zaliczyć m.in. uzgodnienie mechanizmu pozwalającego na bieżące dostosowywanie Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych do nowych wymogów występujących w miarę harmonizacji prawa wspólnotowego, uznanie przez stronę amerykańską konieczności pełnej transpozycji do wymogów prawa wspólnotowego do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych pod rygorem jego wypowiedzenia, a tym samym uznanie pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed postanowieniami Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych, uznanie przez stronę wspólnotową, iż wszelkie uszczuplenie – w następstwie harmonizacji prawa wspólnotowego – korzyści uzyskiwanych przez inwestorów amerykańskich na mocy dwustronnych umów między Stanami Zjednoczonymi a nowymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej powinno odbywać się z poszanowaniem norm prawa międzynarodowego odnoszących się do tych umów, wyrażenie zgody przez stronę wspólnotową na zasadę nienaruszalności przez 10 lat korzyści uzyskiwanych przez inwestorów amerykańskich z dokonanych przez nich inwestycji w przypadku, gdy te inwestycje naruszają prawo Wspólnoty, ale w momencie ich podejmowania to naruszenie nie miało miejsca.
- VII. Należy zauważyć, iż Komisja Europejska na zakończenie rozmów ze stroną amerykańską podkreśliła, iż uzgodniona formuła dostosowania omawianych umów do prawa wspólnotowego może nie uwzględniać wszystkich wymogów dostosowawczych i nie eliminować ryzyka ewentualnego konfliktu między prawem Unii Europejskiej a już dostosowanym, w wyniku podpisania Protokołu dodatkowego, Traktatem o stosunkach handlowych i gospodarczych. Komisja Europejska wskazała, że ryzyko takie może występować w przypadku uprawnień nadanych Wspólnocie przez art. 59 TWE. Artykuł ten przewiduje, iż w przypadku gdy w wyjątkowych okolicznościach przepływ kapitału do lub z państw trzecich powoduje lub może spowodować poważne trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej Rada może podjąć wobec państw trzecich środki ochronne na okres nie przekraczający trzech miesięcy.
- VIII. Biorąc jednak pod uwagę fakt zaangażowania Komisji Europejskiej w proces rozmów zmierzających do zapobieżenia konfliktowi między Wspólnotą Europejską a Stanami Zjednoczonymi z sferze obrotu kapitałowo-inwestycyjnego oraz jej decydującą rolę w interpretowaniu prawa wspólnotowego i tworzenia tekstu porozumienia należy stwierdzić, iż Protokół dodatkowy nie budzi zastrzeżeń co do zgodności z prawem Unii Europejskiej.
- IX. **W konkluzji powalam sobie stwierdzić, że przedłożone projekty aktów są zgodne z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

T. ut. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU
Andrzej Pietras

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Jerzy Hausner
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki, Pracy
i Polityki Społecznej